

ipsonmet Domino teste, cetera necessaria ipsi adjicientur: qui enim Coeli volatilia, & alia irrationabilia pascit, rationabilia curare non desinet, ideoque & maritum cum tota ejus familia, si faciet quantum est in se, jactavitque curam suam in Dominum; juxta illud: *Facta super Dominum curam tuam, & ipse te enutriet*. Si secundum: dico, plures affirmare tunc id licite fieri ac marito, eo innixus fundamento, quod, sicuti magna incommoditas, ac summa difficultas solvendi propria debita, in aliis materiis excusat ab horum solutione; ita & a solutione, seu a redditione debiti conjugalis in casu, praecipue cum per aliorum liberorum procreationem grave inferretur damnum jam procreatis. Probabilior tamen, atque communior videtur negativa sententia; in primis, quia, etiam in hoc casu, valet ratio mox adducta de non deficientia Divinae Providentiae, quae nulli deest facienti quantum est in se; vel enim Deus faciet non concipi prolem ex concubitu cum uxore; vel etiam proli exinde habitae providebit aliunde, si parentes eam alere non poterunt a semetipsis: Deus namque est *adjutor in opportunitatibus*, nec ulli deest in necessariis. Deinde negatio debiti petiti directe opponitur fini, si non unico, saltem principali ipsius Sacramenti, ac frustraneam reddit illam mutuam potestatem, quam de jure divino, ac ratione contractus, uterque conjux habet in corpus alterius. Denique primaria conjugum obligatio est praefata secundariae illorum obligationi, ad alendos filios tendenti, maxime cum impotentia eos alendi, ob nimiam multipliciter sit valde dubia, & incerta, & ut colligitur ex dictis, potius apprehensa, quam realis, attenda infinita Dei providentia in creaturarum gubernatione; ubi est contra obligatio reddendi debitum rationabiliter, ac discrete petenti, indubia est, vera, ac certo juri innixa: & quoad prolem nascituram melius est, quod sit, quantumvis inops, quam quod nullo modo sit; si enim eam alere non poterunt parentes, alii poterunt ex priorum elemosynis; ergo praedictum motivum est causa insufficientis negandi debitum Uxori petenti, & sic maritus probabilior id illicite facit. Nec relevat ratio in contrarium adducta, in primis enim, ut praefata incommoditas, seu necessitas excuset a solutione debiti, requiritur, quod ea sit praesens, ac certa, nec possit aliter averti, & amoveri, quam desistendo a solutione; nam secus urget solutionis obligatio, etiam quoad alia debita. Porro in casu incommoditas, seu necessitas, non est praesens, ac certa; sed tantum metuitur futura; immo est mere possibilis, ac dubia, cui fieri possit, ut debito etiam pluries Uxori persoluto, non sequatur proli conceptio, vel interim, Deo disponente, contingat pinguior fortuna. Item requiritur, ut incommoditas, vel impotentia sit circa ipsam solutionem debiti. Jam vero in casu nostro res ita se non habet: non enim circa ipsam solutionem debiti, sed circa aliquid, quod mere potest sequi ad illam, nempe, quoad sustentandam prolem adhuc suscipiendam, immo conceptibilem; quod onus emergere potest, & non emergere; & si emergat, suppleri potest subsidio, etiam aliunde habito, puta, elemosynis &c. Ergo ista causa proprie non videtur satis excusans a redditione debiti petiti; ut inter alios recte tradit Rosign. de Effect. Matrim. praen. 3. sect. 5. n. 5. Quod subditur, postea de damno emergente jam natis, dico, nimis

probare; probat enim mendicos non posse coire cum Uxore, vix enim quandoque habent quod ipsis, & Uxori sufficiat; nec tamen ullibi eis interdictum asseritur maritale commercium, ac summa Dei providentia ipsos, cum magna persaepe succrescente familia, alit. Deinde nil refert, quod de novo geniti aliquid damnum ingerant majoribus natu, huic enim praeponderat bonum prolis, ad cujus procreationem de se ordinatur Matrimonium. Hinc ex mutuo consensu possunt quidem maritus, & Uxor a copula abstinere, & secluso periculo incontinentiae, in allato casu, utique melius est, quod de communi consensu a copula abstineant; supposita tamen seria Uxoris petitione, longe probabilior videtur, quod hic maritus nequeat debitum licite negare, ob rationes supra recensitas, quidquid in contrarium cum aliis doceat Giribaldus de Matrim. c. 19. dub. 14. n. 101. Quoad 2. postea prioris quaesiti partem, respondeo negative, & quidem etiamsi non interveniat periculum (quo interveniente, plane non liceret) ceteroquin in casu regulariter imminens, quod ipse, vel uxor, vel uterque, postea corrumpatur. Ratio est, quia sicuti Uxor ob praefata motiva jus habet, ne maritus in casu ei debitum neget, proindeque ipsi petenti tenetur, juxta dicta, positive hoc reddere; ita ex quo talia motiva urgeant quoad opus completum, ac perfectum, Uxor quoque jus habet, ad operis complementum; sicque maritus actum cum ea ceptum nequit, ipsa invita, licite dissolvere. Giribaldus l. c. dub. 7. num. 48. dicens, id esse mortale. Et Rosignolus l. c. praenot. 5. num. 3. solum casum excipit, quo in prosecutione operis Viro imminet magnum vitae periculum, vel subito alii superveniant concubitum inspecturi, ni Conjuges a cepto opere desistant: tunc enim inquit, licita est desistentia etiam cum periculo pollutionis, seu effundendi semen extra vas, quia ex una parte, in tanto vitae, aut honestatis discrimine, cessat obligatio prosecutionis; ex alia corruptio, seu effusio eveniens, non est voluta, sed praeter voluntatem se retrahentis, cum det operam rei licitae, ad vitam, naturalemve honestatem tuendam. Rosignolus ibid. num. 6. & seq. Quod si Conjuges desistant de communi consensu ante seminationem utriusque, ac secluso ab utroque periculo corruptionis, tunc id licere ad instar aliorum tactuum partium verendarum, tenet Sanchez, Pontius, Palaus, aliique, quos refert, ac sequitur Giribaldus cit. n. 48. Quantum ad II. resp. cum Giribaldo ibid. dub. 3. n. 20. in eo casu ipsi non licere desiderare desiderio efficaci, ac positive exclusivo finis generandae prolis; ista enim positiva exclusio directe opponitur fini primario per illum actum intento a natura, & ad quem principaliter ordinatur Matrimonium. Ex quo inferes, multo magis esse illicitum generationi apponere impedimentum, ne proles sequatur. Si tamen hic finis positive non excludatur, sed tantum (attenta inopia, qua ipsi parentes laborant, ac difficultate, qua iidem premuntur in alenda prole) ob id desiderant desiderio mere inefficaci prolem non concipi; tunc dico, satis communiter licite affirmari hujusmodi desiderium, quia ex una parte, cum nemo teneatur prolem optare, desiderium, quod proles non concipiatur, secundum se, ac ex objecto suo, non est quid malum, sed indifferens; proindeque, si tale desiderium mere concipiatur ex motivo egestatis, ac difficultatis,

quam quis postea experitur in alenda prole, malum non est: siquidem, semel ac parentes non tenentur prolem procurare, posunt etiam in ordine ad proprium bonum optare; ne ea concipiatur, dummodo non ponat obstaculum ad conceptum; nam cum hic versemur in mero jure parentum, ipsorum conditio potius est attendenda, quam prolis conceptæ. Rosignolus l. suprac. disp. 2. §. 1. num. 4. maxime cum finis præcepti non cadat sub præcepto. Joan. Angelus Bossius de Effect. Matrim. cap. 7. n. 44. Sanchez de Matrim. lib. 9. disp. 8. n. 10. Unde etiamsi maritus actu vacet copulæ completæ, potest ex dicto fine se liberandi ab incommodis, in inope non modicis, sustentandæ prolis, inefficaci desiderio optare, quod illa non concipiatur, cum non teneatur velle quod concipiatur; nec ejus conceptioni, ut supponitur, ullum apponat impedimentum.

CAS III. Diuturna ægitudine Canonicus factus est impotens exercere munus suum. Quæ ipsi debeantur integri fructus sui Beneficii; nec non quotidianæ Distributiones? **II.** An eidem, Choro ob infirmitatem non interessenti, liceat percipere portionem quotidianarum distributionum, quæ amittitur à Canonicis, absque legitimo impedimento à Choro absentibus, ac præsentibus accrescit?

Resp. ad I. tali Canonico impotenti debere integros fructus sui Beneficii, & etiam quotidianas Distributiones, dummodo ante ægitudinem solitus fuerit Choro interesse. Ratio desumitur ex ipsamet dispositione juris in cap. *Cum percussio*, de Cler. ægrot. ubi habetur, *Secundum ejus ordinem quæcumque ei, si sanus esset, poterunt ministrari*: ubi notandum ly *quæcumque*, quod verbum omnia includit, ac nihil excludit. Hinc sicuti si sanus esset, ac Choro interveniret, perciperet omnes fructus Beneficii, ac Distributiones quotidianas; ita &c. Abbas in dicto cap. num. 6. Fagnanus ibid. num. 11. & concordat textus in c. unico de Cler. non resident. in 6. Infirmus namque, quoad hæc, ficte, ac juris interpretatione, habetur pro præsentem in Choro, ad textum in cap. mox cit. Covarrubias Var. Resolut. lib. 3. cap. 13. Addit tamen, *dummodo ante ægitudinem solitus fuerit Choro interesse*, quia, ut ægroti debeantur Distributiones, duo requiruntur. I. Quod sit verè infirmus, & intentæ suæ infirmitate, nequeat Choro interesse. II. Quod ante infirmitatem solitus fuerit Choro intervenire, ut declaravit Rota Romana coram Bichio Decis. 16. ac docent Moneta de Distrib. Quot. part. 2. quæst. 3. num. 21. Barbosa de Potest. Episcop. alleg. 53. num. 167. & alii.

Ad II resp. pariter affirmative. Ratio est, quia in materia juris accrescendi portio portioni accrescit, non autem personæ, l. *Cum ex filio*, §. *si p. ff. de Vulg. & Pupil. substit. nam portio est illa, quæ portionem ad se trahit, ut declarat Ripa in l. *na conjuncti* ff. de Legat. 3. Quæ admodum ergo, ex quo ratione infirmitatis fictione, ac interpretatione juris, censeatur præsentem, ipse potest licite percipere portionem principalem Distributionum, quinimo hæc ei debetur, ut dictum est; ita ex quo hæc assumat naturam portionis, cui accrescit, potest ob eandem rationem, hæc licite percipere, imò ipsi debetur. Ripa l. c. num. 200. Fagnanus in cap. *Licer* de Præbend. num. 139. lex enim hic loquens de casu vero, extenditur ad casum*

fictum; & præsentia ficta æquiparatur præsentia veræ, adeo ut fictæ præsentis consequi debeat ea, quæ vere præsentibus tribuuntur, ut tradunt Joann. Andræas, & Francus in cap. *Dum in tua*, n. 3. & 4. de Consuetud. in 6.

MENSE DECEMBRIS.

CAS I. Peccator publicus, non multo post à gravi peccato commisso, correptus fuit apoplexi adeo gravi, ut illico obmutuerit, nec ullum dederit, aut det externum signum doloris, etiam dubium, ac tenuissimum. Q. an possit absolvi sub conditione.

Respondeo, satis probabile esse, quod possit, ex auctoritate, ac doctrina D. Augustini lib. 1. de Adult. Conjug. cap. 28. Postquam enim S. Doctor ibi exposuit, se baptizandos putare Cathecumenos, qui viventium Conjugiis copulati, retinent adulterina consortia, si morbo lethali correpti pro se respondere nequiverint; subdit, eandem rationem valere de reconciliandis Deo per absolutionem peccatoribus, in proximo mortis periculo constitutis. En verba S. Doctoris: *Ego non solum alios Cathecumenos, verum etiam ipsos, qui viventium conjugii copulati retinent adulterina consortia, si desperati, & intra se pœnitentes jacuerint, nec pro se respondere potuerint, baptizandos putos. Quis enim novit, utrum fortassis adulterinæ carnis illecebris usque ad Baptismum statuerat retineri? Quæ autem Baptismatis, eadem Reconciliationis est causa, si forte pœnitentem finiendæ vitæ periculum præoccupaverit*: Quibus verbis præsuppositis, sic argumentor. Eadem causa, nimirum, finiendæ vitæ periculum, juxta Sanctum Doctorem, sufficit ad absolvendum sub conditione pœnitentem, qui ex se ad extra nullum dedit, nec dat signum doloris præcedentium peccatorum, quæ sufficit ad baptizandum Cathecumenum, qui ex se ad extra nullum dedit, aut dat signum detestationis, ac doloris præcedentium delictorum. Atqui imminens mortis periculum sufficit, ut Cathecumeno, peccatori notorio, ac publico, conferatur Baptisma, ex quo in eo statu fortasse sit intra se pœnitens: Ergo ex quo etiam peccator publicus fortasse sit in eo statu intra se pœnitens, eidem imminens mortis periculum, sufficit, ut possit absolvi sub conditione: siquidem in hoc casu, vel hic est vere interne dispositus; & tunc prospicitur ejus æternæ salutis: Vel non est dispositus, & tunc cum minister solum intendat conficere, ac conferre Sacramentum in suppositione debitæ dispositionis, hæc non interveniente, Sacramentum non conficitur, cum in tali casu minister nihil intendat operari; & sic nulla fiat injuria Sacramento. Neque dicas, Sacramentum ne quidem sub conditione esse conferendum, quando non intervenit prudens motivum saltem dubitandi de actuali dolore, ordinato ad Confessionem; cum tunc imprudenter credatur intervenire materiam proximam Sacramenti, quod proinde, neque sub conditione, tunc potest ministrari. Contra enim: dico, in eo casu intervenire prudens motivum dubitandi de hujusmodi actuali dolore, quantumvis ad extra non manifestato: cum enim Deus nolit mortem peccatoris, sed ut hic convertatur, & vivat; & ad hunc finem sit adjutor in opportunitatibus: pie credi potest, quod tunc Deus peccatorem illumineat quoad statum suum, ipsique gratiam conferat interne

detestandi ex toto corde vitam male actam; & quod hic, saltem eo tunc non immemor suæ æternæ salutis, interne vero detestetur, ac doleat; quamvis id ad extra non manifestet; unde quid verat, quod minister hoc in casu ipsum sub conditione absolvat. Et sane sicuti ad confessionem requiritur dolor, ita etiam ad Baptismum in adulto, qui actualia commisit: sed juxta S. Augustinum potest hic baptizari, si *intra se pœnitens jacuerit*; ergo etiam absolvi sub conditione peccator, qui intra se pœnitens jacuerit. Nec replices, Sanctum Doctorem ibi loqui de dolore ab extra manifestato; nam quoad hanc manifestationem ibi S. Augustinus ne verbum quidem apponit, & clare loquitur de pœnitentia *intra se*, adeoque interna. Unde ibi innuere vult, fieri posse, quod, quamvis externe pœnitentia seu dolor non manifestetur, tamen habeatur interne; & sic quod hoc sufficit, ut Cathecumeno Baptisma, & peccatori absolutio impertiatur sub conditione, prout colligitur ex iis verbis: *Quis enim novit, utrum fortassis adulterinæ carnis illecebris usque ad Baptismum statuerant retineri? Quæ autem Baptismatis, eadem reconciliationis est causa, si forte pœnitentem finiendæ vitæ periculum præoccupaverit.* V. Alphonsus De Ligorio de Pœnit. num. 483.

CAS. II. Mater, vel nutrix, quantumvis monita à Confessario, ne noctu teneat infantem in lecto absque debita cautela, prosequitur ibi eundem tenere, hac excusatione, quod ibidem semper alios tenuit, nec ullius umquam secuta est suffocatio. Q. an hoc justificet prosecutionem hujusmodi retentionis? II. An Pater, vel nutritus, ibidem cum uxore cubans, & hanc detentionem non impediens, peccet? III. Quandoam detentio infantis in lecto à peccato excusetur?

Resp. ad I. neg. Ratio est, quia licet ipsi numquam evenerit casus suffocationis quoad alios sic detentos in lecto; tamen id ipsi evenire potest quoad hunc, immo & evenire poterat quoad alios; cum omissio debite cautelæ regulariter exponat infantem detentum tali periculo: quod sufficit, ut mater, vel nutrix teneatur vel non detinere infantem in lecto, vel, si ibi eum tenet, saltem adhibere debitam cautelam; puta, interponendo cervical, aut quid simile, sufficiens ad tale periculum removendum; nam secus evincitur amare periculum infantis, ideoque peccat, & quidem mortaliter, etiamsi non sequatur suffocatio; ut tradunt Navarrus Man. c. 15. num. 14. Rosignolus de Effect. Matrim. Prænot. 3. num. 1. & regulariter cæteri; quia sic tenens, exponit se periculo ejusdem suffocationis, adeoque occidendi hominem, contra legem naturæ; dictantem hujusmodi periculum esse evitandum: quamobrem in C. *Consulisti* 2. quæst. 5. & C. *Quæsitum* de Pœnit. & remiss. irregularitati subduntur parentes, ex negligentia culpabili, infantes in lecto detinentes, cum periculo suffocationis; ac pluribus in Diocesisibus apposita est contra hujusmodi detinentes pœna excommunicationis, vel late, vel ferendæ sententiæ, prout in hac Diocesi Bononiensi; ut constat ex ultima Diocesana Synodo, alibi citata: quæ pœna, utpote gravis, gravem quoque & mortalem culpam supponit.

Ad II. resp. affirmative, quando id impedire commode potest; cum enim ipse sit caput uxoris, & familiæ, ad ipsum spectat uxorem corrigere, & obviare cuicumque damno, quod inde contingere potest, remo-

ven-

vendo periculum. Proindeque si in casu potens infantis detentionem in lecto commode impedire, & eandem non impediatur, peccat. Addo, id etiam constare ex citatis Canonibus; immo quamplures docere, etiam ipsum incurere in reservationem, ubi detentio infantum in lecto, absque cautela, est casus reservatus, si & ipse cubet in eodem lecto cum infante; siquidem reservatio (ait P. Dominicus Mansi ad 6. cas. reserv. Tabellæ Lucanæ, num. 7.) non afficit solum detinentes, ad quos alias spectat cura Infantis, uti est mater, vel nutrix (nam secus si extraneus cum infante cubaret, & non mater, vel nutrix ab eadem reservatione extraneus immunis haberetur, quod omnes negant) sed est intelligenda de quocumque detinente cum periculo suffocationis. Propterea cum in casu, quo in eodem lecto cubet etiam Pater, vel Nutritus, detentio periculosa detur etiam respectu ejusdem Patris, ac nutritii; ideo non est, cur hic, vel ille à reservatione eximatur, & per consequens à peccato. Quoniam vero quoad hoc oppositum sentiunt Rosignolus loco citato num. 3. Mazzuchelus, & alii, si Pater ac Nutritus considerentur ratione sui, ac præcisive ratione capitis respectu uxoris, ac familiæ; ideo, saltem ex hoc capite, verum est, quod pater, aut nutritus, hujusmodi detentionem non impediens, peccat.

Ad III. resp. excusari à peccato. I. Quando ad hujusmodi detentionem compellit necessitas, seu impotentia aliter faciendi; puta, cum mater, vel nutrix est adeo inops, ut cunas non habeat, aut alium locum aptum, ubi infantem reponat; vel culcitra, quibus ipsum in cunis positum à frigoris asperitate defendat; nec ipsi facile est eas invenire. Tunc enim, si adhibeat possibilem diligentiam ad præcavendum suffocationis periculum, detinendo infantem in lecto, non peccat; eo quia necessitas legi non subjacet, & sic ipsam eximit à contraventione, & peccato: præcipue cum ratione diligentie adhibite remotum censeatur suffocationis periculum. Quod si inquiras, cuiusnam diligentie usus censeatur facere remotum tale periculum: Dico remotum hoc toties reputari, quoties inter cubantes in eodem lecto, & infantem, apponitur repagulum, ac hoc eos disjungens, & arcens, uti est arcus ligneus solidus ac consistens; & juxta Panormitanum, Cajetanum, ac Navarrum, cervical, vel quid simile; & aliunde infans ita ponitur in lecto, ut culcitra & linteola non stent immediatè supra ejus os, seu taliter, ut ipsum suffocare valeant. II. Quando à matre, vel nutrice vigilante, detinetur ad modicum tempus, ne ejulet, aut usquequo ipse lactetur; si enim interim detinens, stet vigilans, tunc amotum est suffocationis periculum: Cautè tamen ac circumspectè quoad hoc debent esse lactantes, facile interim somnum capientes; istæ enim, ne somnum capiant, ac infantem dicto periculo exponant, tenentur aliquantulum è lecto assurgere, eidemque assidere infantemque lactatum, ac consopitum, cito cunis restituere. Idem dic, si qua infantem acceperit, ut ipsum aliquantum calefaceret. III. Quando detinetur infans in die, alio ibi minime cubante, vel, si ibidem cubat, eo vigilante; tunc namque non adest suffocationis periculum. Hoc extendit Panormitanus cap. fin. de his, qui fil. occid. ad casum, quo cum infante in die cubet, qui non solet dormire, si hic præter consuetum dormiat, ac puerum oprimat, quia est casus omnino fortuitus, ac præter intentionem,

nec

nec volitus in se, nec in causa. Idemque dicunt etiam Navarrus & Cajetanus, si mater, vel nutrix, compertum habeat ex successiva experientia, quod dormiens numquam locum soleat mutare, sed ubi semel se collocat, ibidem soleat persistere, & semper se invenire: quia tota ratio prohibitionis consistit in illo periculo, quod propterea ubi cessat, cessat quoque ratio prohibitionis, proindeque peccatum. Unde inferunt, quod si lectus sit magnæ latitudinis, ac infans reponatur procul, ubi stare non solent, nec pervenire alii cubantes, tunc peccaminosa non sit ibi detentio infantis.

CAS. III. Antequam Titius fieret Clericus, chirurgiæ, ac medicinæ studuit; & in eisdem adeo profecit, ut, post lauream, earundem exercitio quamplura lucratus fuerit. Nunc tamen Clericatus adscriptus, ac in sacris constitutus premitur paupertate, cui propterea occurrere intendens, quærit, an dictum exercitium ipsi repetere liceat? Quid ei respondendum.

Respondendum, id ei minime licere, non obtento prius à Papa Brevis dispensationis. Ratio est; quia licet antiquitus tale exercitium indifferenter liceret omnibus, sive Clericis, sive laicis, ut luculenter ostendit fel. mem. Benedictus XIV. de Syn. Diceces. lib. 13. cap. 10. justis tamen, ac urgentibus de causis, illud postea fuit interdictum majorum ordinum Clericis, immo & minoribus tantum initiatis, qui Ecclesiasticum Beneficium possiderent; ut tradit idem Pontifex ibidem num. 5. quibus propterea, inquit, nunc esse necessarium Apostolicum Indultum, ut medendi artem valeat exercere. Ergo tale exercitium huic Clerico repetere non licet, Brevis dispensationis à Papa prius non obtento: quod aliter non conceditur, quam certis servatis conditionibus, quæ quandoque hæc sunt: Dummodo non adsit copia Medicorum, & dummodo gratis & pro amore Dei exerceatur: aliquando vero apponitur hæc clausula: *Dummodo nihil petas, sed à sponte dantibus recipias.* Et difficilius conceditur quoad exercitium chirurgiæ, maxime cum facultate incisionis, vel adustionis. Hinc bene considerandæ sunt clausulæ in indulto expressæ; nam dispensatus servare omnino debet conditiones in Brevis appositas. Et de facto olim exorto dubio, an Clericus, qui obtinuerat Breve cum illa clausula, *dummodo nil petas, sed à sponte dantibus recipias*, licite posset convenire cum aliqua communitate, ut, pro sua opera & labore, universitas ipsa eidem præstet certam annuam, seu menstruam summam, vulgo *por concierto*, *ó por salario*. Sacra Congregatio Episcop. & Regular. in una Terracinen. die 6. Septemb. 1697. negative respondit, eo quod fortasse non omnino gratis datum reputavit tributum *por concierto*. Vide caput decimum, supra indicatum, Benedicti XIV. ubi perdocte, more solito, à num. 1. ad 11. inclusive, materia hæc pertractatur.

ANNO MDCCLVII. MENSE JANUARI.

CAS. I. **M**ulier exponit Parocho in confessione, quod cum ipsam communicans fortuito dedisset ei duplicem formulam, ipsa detulit unam ex his domum suam, qua sequenti die semetipsam communicavit. Q. quot peccata commiserit, & an Parochus valeat ipsam absolvere.

Resp. cum distinctione. Vel mulier, talia peragens, operata est bona fide, putans nempe, ex quadam simplicitate, aut invincibili errore, ea sibi licere; & in tali casu dico, ipsam talia agendo formaliter non peccasse, sed solum materialiter; ideoque nil intervenire, à quo Parochus eam absolvat: cum deficiente formali malitia in operante, desit quoque materia absolutionis. Vel talia peragens operata est mala fide, sciens nempe, aut practice dubitans, ea sibi non licere; & tunc dico, ipsam quidem multipliciter peccasse, Parochum tamen posse illam absolvere. Peccavit multipliciter; eo quia commisit, primo, peccatum gravis irreverentiæ erga SS. Eucharistiæ Sacramentum, temere sacram formulam manu propria ex ore extrahendo. Secundo, gravis inobedientiæ contra Ecclesiæ præceptum, eamdem tangendo, domumque asportando. Terrio, inobedientiæ simul, & sacrilegii, eam sibi ministrando. Quarto, alterius sacrilegii, in statu mortalis peccati eam sumendo. Enim vero licet antiquitus per plura sæcula vigerit disciplina, ut laici, qui sacra communione reficiebantur, in nudas manus Eucharistiam exciperent, suisque iudem manibus in os inferrent, ac foemina illam susceperent in album pannulum, eamdemque subinde suis, & ipsæ manibus ad os transferrent, prout, ex Card. Bona, Martene, ac Morino, tradit SS. D. N. Benedictus Papa XIV. tum de Syn. Dicec. lib. 13. cap. 19. num. 27. cum de Can. Sanct. lib. 3. cap. 38. num. 17. ac de Sacrif. Missæ pluribus in locis; tamen nunc temporis id obsolevit, ut idem advertit; & ob contrariam consuetudinem, posterioresque Constitutiones fuit abrogatum; & laicis, ac mulieribus veritum est etiam, tangere Eucharistiam, extra casum ejusdem ab injuria tuendæ, vel alterius gravissimæ necessitatis, ut colligitur ex cap. *Pervenit* de Consecr. dist. 2. ac notant Giribaldus, tract. 4. de Eucharist. cap. 6. dub. 4. Sporer, & alii; quin immo nec eis licet tangere vasa, in quibus Eucharistia continetur, (Cap. *Non oportet* 1. dist. 21.) Quidquid postea sit, an vasa Eucharistiam minime continentia, ex moderna consuetudine, tangi licite possint à laicis Regularibus, Monialibus, Sacristis, ac Clericis simpliciter tonsuratis: circa quod vide Alphonsum de Ligorio de Euchar. ut Sacrif. dub. 5. num. 382. Edit. Ven. Si prædictis peccatis addas aliud sacrilegium à muliere commissum, cum antecederet in statu mortalis trajecit alteram formulam